

Bydgoszcz, 22 stycznia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.IX.431.1.18.2017.BG/ACZ

**Pani
Anna Czczko-Durlak
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 5
ul. Św. Józefa 107
87-100 Toruń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 i art.197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego ul. Św. Józefa 107, 87-100 Toruń (zwanej dalej POW lub Placówka) przeprowadzona została w dniach 4, 5, 8 oraz 13 grudnia 2017 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
2. B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

na podstawie Upoważnienia Nr 688/2017 z 23 listopada 2017 r.
w zakresie:

- Przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania, przestrzeganie praw dziecka oraz kwalifikacji osób pracujących z dziećmi.

Kontrolą objęto okres od 1 listopada 2016 r. do 4 grudnia 2017 r.

1. Przedmiot kontroli:

- A. stan organizacyjno - prawny jednostki kontrolowanej,
- B. standard usług świadczonych przez placówkę,
- C. zabezpieczenie standardu opieki i wychowywania w placówce,
- D. przestrzeganie praw dziecka,
- E. kwalifikacje osób pracujących z dziećmi.

A. Stan organizacyjno - prawny jednostki kontrolowanej:

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 5 w Toruniu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 415/16 Rady Miasta Torunia z dnia 6 października 2016 r. Zgodnie z zapisem Statutu, siedzibą Placówki jest miasto Toruń. Placówką kieruje i reprezentuje ją na zewnątrz Dyrektor Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las” w Toruniu.

Regulamin Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 5 określa typ placówki, jej zadania i organizację wewnętrzną. Zgodnie z zapisami Regulaminu siedzibą Placówki jest budynek przy ul. Św. Józefa 107 w Toruniu i przeznaczona jest dla 12 wychowanków.

Centrum placówek kieruje Dyrektor p. Anna Czeżko-Durlak. Koordynatorem Placówki jest p. [REDACTED]

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.15.2016.BG z dnia 04.08.2016 r., a swoją działalność rozpoczęła od 1 listopada 2016 r.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w budynku mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej i składa się z 3 kondygnacji. Administratorem budynku jest Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Toruniu, każda kondygnacja o powierzchni około 83 m². Na parterze znajdują 2 pokoje mieszkalne, pokój dzienny, kuchnia z wyznaczonym miejscem do spożywania posiłków oraz 2 łazienki. Na I piętrze – 4 pokoje, w tym 2 pokoje z łazienkami. W piwnicy znajduje się kotłownia, pokój pedagoga i psychologa, pokój wychowawców oraz pomieszczenie gospodarcze. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną oraz wodno-kanalizacyjną. Teren placówki ogrodzony, dobrze zagospodarowany, z placem zabaw dla najmłodszych wychowanków oraz wydzielonym miejscem do wypoczynku dla starszych.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720).

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy ustalane są przy współudziale wychowanków, w systemie tzw. tygodniowym (na 7 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci.

Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napojów całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Pierwsze i drugie śniadanie oraz kolacje są przygotowywane na miejscu w Placówce. Obiad i podwieczorek przywożone są w formie cateringu z Centrum Placówek „Młody Las”. Na dzień kontroli jedna wychowanka wymagała diety specjalistycznej – niskokalorycznej, ze względu na zdiagnozowaną otyłość.

Z takiej organizacji posiłków zadowoleni są wszyscy wychowankowie, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących placówkę.

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora z dnia 04.01.2017 r. w sprawie stawki żywieniowej, dzienna stawka żywieniowa na jednego wychowanka wynosiła w 2017 roku 10 zł, z czego: 2,70 zł przeznacza się na śniadanie, 5,40 zł na obiad i 2,90 zł na kolację.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewniają POZ przy ul. Rakowicza, ul. Fredry i ul. Fałata w Toruniu. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką, i tak: 1 wychowanek objęty pomocą gastroenterologa, 1 wychowanek alergologa, 1 wychowanek neurologa oraz 3 wychowanków korzysta z Poradni Zdrowia Psychicznego przy ul. Mickiewicza w Toruniu. Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane przez wychowawców, opiekunkę dziecięcą lub specjalistów. Sporadycznie przy udziale opiekunów prawnych.

Dokumentacja medyczna wychowanków jest przechowywana w teczkach osobowych wychowanków.

Z uzyskanych informacji wynika, iż w okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym nie był umieszczony żaden wychowanek.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym środki higieny osobistej – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami).

Wypośażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała itp.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania. W placówce obowiązuje regulamin wewnętrzny, w którym m.in. określone są zasady dotyczące kieszonkowego, które dzieci otrzymują regularnie co miesiąc. Wysokość kieszonkowego wynosi 25 zł – 35 zł. Kieszonkowe może być podwyższone za bardzo dobre zachowanie lub obniżone za celowe zniszczenie mienia lub za przekleństwa.

5. Na podstawie analizy teczek wszystkich wychowanków (10) ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- I – Karta informacyjna. Podstawa pobytu w placówce (skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia),
- II – Diagnozy, opinie, wywiady, notatki (opinie do Sądu, aktualizacja diagnozy psychofizycznej, opinia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej),
- III – Indywidualny plan pracy z dzieckiem,
- IV – Dokumenty szkolne (świadectwa szkolne, dyplomy),
- V – Inna korespondencja dot. wychowanka (karta informacyjna ze szpitala, zaświadczenie opiekuna prawnego),
- VI – Dokumentacja dot. urlopowania (wniosek o urlopowanie).

6. W placówce zatrudniony jest psycholog p. [REDAKTOWANE], która pracuje bezpośrednio z wychowankami w placówce dwa razy w tygodniu: we wtorek w godzinach 11.00-17.00, w czwartek w godzinach 9.30-16.30. Czas pracy na inne zadania to: wtorek w godzinach 10.00-11.00 i 17.00-18.00 oraz czwartek 8.30-9.30.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności oraz planem pracy na rok szkolny.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- obserwuje i diagnozuje potrzeby społeczno-emocjonalne wychowanków, poziom ich rozwoju i zasobów,
- opracowuje – we współpracy z pedagogiem – diagnozy psychofizyczne dzieci,
- sprawuje indywidualną opiekę psychologiczną nad wychowankami, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci przejawiających objawy zaburzeń w rozwoju osobowości, zachowaniu i chorób psychicznych, a także zapewnienie ciągłej opieki psychologicznej nad wychowankami będącymi w ciąży,
- wspiera wychowawców placówek w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych dotyczących dziecka i grupy wychowawczej,
- prowadzi z wychowankami zajęcia grupowe i indywidualne mające na celu ich stymulację rozwoju oraz kompensację różnego rodzaju deficytów,

- współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradniami zdrowia psychicznego, szpitalami psychiatrycznymi oraz innymi poradniami i ośrodkami specjalistycznymi w sprawach wychowanków,
- bierze udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Diagnozę psychofizyczną,
- Aktualizację diagnozy wychowanka,
- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych,
- Kartę udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu.

Diagnoza psychofizyczna sporządzana jest przez psychologa po bezpośrednim przyjęciu dziecka.

Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne dla 9 wychowanków. Zajęcia dostosowane są do potrzeb oraz deficytów dziecka. Powyższe zajęcia (indywidualne i grupowe) ukierunkowane są na wsparcie psychologiczne (poradnictwo w kryzysach osobistych i koleżeńskich), kształtowanie postaw prospołecznych z elementami ART, przygotowanie do podejmowania dorosłych ról, redukcję napięcia, odreagowanie emocji. Realizowane czynności odnotowywane są w kartach udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa.

7. W placówce zatrudniony jest pedagog p. [REDAKTOWANE], który pełni dyżury w placówce w środy w godzinach 9.00-15.00 i w czwartki w godzinach 10.00-17.00. Czas pracy przeznacza na zajęcia specjalistyczne z dziećmi, na pracę z ich rodzinami, a także na działania mające na celu osiągnięcie powodzenia szkolnego. Trzy godziny pracy przeznacza na inne zadania wynikające z zakresu czynności pedagoga m.in. kontakty z innymi instytucjami wspierającymi rozwój dzieci m.in. z sądem, policją, poradniami, fundacjami, a także na kontakty z byłymi wychowankami. Z uwagi na brak pracownika socjalnego w placówce, do zadań pedagoga należy również rozpoznanie sytuacji socjalno-bytowej wychowanków po przyjęciu do placówki oraz monitorowanie warunków przed i w trakcie urlopowania do domu rodzinnego.

Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pedagoga.

Pedagog prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu.

Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należy m.in:

- rozpoznawanie sytuacji rodzinnej, środowiskowej, szkolnej i prawnej wychowanków,
- obserwowanie i analizowanie rozwoju wychowanków w różnych sferach oraz ich potrzeb, a także wpływu sytuacji rodzinnej na ich funkcjonowanie,
- prowadzenie z wychowankami zajęć grupowych i indywidualnych mających na celu przede wszystkim kompensację deficytów wynikających z braku prawidłowej opieki rodzicielskiej,
- prowadzenie kart udziału dzieci w prowadzonych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu,
- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Pedagog obecnie pracuje z 8 wychowankami, prowadzi zajęcia indywidualne i grupowe w zakresie budowania kompetencji osobistych i społecznych, zapewnienia wszechstronnego rozwoju, udoskonalenia techniki czytania, pisania i sprawności manualnej oraz wspierania rozwoju intelektualnego. Analiza dokumentacji wskazuje na brak systematyczności i regularności prowadzonych zajęć.

8. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci, z wyłączeniem jednej wychowanki w wieku przedszkolnym, uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 5 – 3 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa nr 8 – 1 wychowanek,
- Szkoła Podstawowa nr 13 – 1 wychowanek,
- Szkoła Podstawowa nr 21 – 1 wychowanek,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 25 przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Toruniu – 1 wychowanek

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania dla dziecka.

Z zajęć specjalistycznych odbywających się poza placówką aktualnie korzysta trzech wychowanków. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, logopedyczne oraz terapie socjoterapeutyczne odbywają się w szkołach, do których uczęszczają dzieci, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Toruniu oraz Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Kiernozi.

9. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce dyżury pracowników odbywają się w godzinach: 6.00-14, 14-22 i 22-6.00. W dni nauki szkolnej w godzinach porannych od 6.00-8.00 grupa jest pod opieką dwóch pracowników. W godzinach popołudniowych dyżur pełni 2 wychowawców, natomiast w godzinach nocnych grupą się opiekuje 1 wychowawca lub opiekunka dziecięca.

W dni wolne od nauki i dni świąteczne w ciągu dnia dyżur pełni jeden lub 2 wychowawców albo wychowawca i opiekunka dziecięca, natomiast w nocy jeden wychowawca.

Powyższe zabezpieczenie opieki jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

10. W placówce pracę z rodzinami prowadzi pedagog, psycholog oraz wychowawcy, starając się osobiście, w miejscu zamieszkania wychowanka poznać warunki socjalno-bytowe rodziny oraz motywować rodziców do zmiany stylu życia.

11. Placówka prowadzi dla każdego wychowanka:

- Diagnozę psychofizyczną - dla wszystkich wychowanków psycholog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, jednak bez wyodrębnienia poszczególnych obszarów. W ocenie kontrolujących wskazane zmodyfikowanie dokumentu poprzez wyszczególnienie wszystkich elementów wskazanych w rozporządzeniu.
- Kartę pobytu zawierającą opis w następujących obszarach:
 - opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, a także współpraca z rodziną,
 - opis współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny,
 - informacje o stanie zdrowia, podawanych lekach i pobytach w szpitalu,
 - opis rozwoju społeczno-emocjonalnego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania społecznego w placówce/w tym samowolne oddalenia/i poza nią, poziomu samodzielności, stanu emocjonalnego,

- opis przebiegu nauki szkolnej oraz kontakty ze szkołą,
- informacja o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących wydarzeniach.

Karty pobytu uzupełniane są przez wychowawców prowadzących, jednakże stwierdzono, iż w pojedynczych przypadkach w niektórych obszarach nie dokonywano wpisów co miesiąc lub łączono poszczególne miesiące dokonując jednego wpisu. Ponadto w niektórych obszarach, wpisy były nieadekwatne do sytuacji np. w obszarze – Informacja o szczególnych potrzebach i znaczących wydarzeniach u [REDACTED]. – zapewnienie ubioru i żywienia adekwatnego do pory roku i wieku, natomiast brak wpisu o istotnym zdarzeniu dla dziecka, jakim było opuszczenie przez matkę dziecka placówki.

- Plan pomocy dziecku opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe, modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji wychowanka, nie rzadziej niż co pół roku.

Opracowując plan pomocy dziecku, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się zdanie dziecka. W niektórych planach pomocy dziecku brakowało podpisu dziecka ([REDACTED]) co może oznaczać, że wychowanek nie został zapoznany z planem.

Szczegółowa analiza planów pomocy wskazuje na:

- brak jednakowego celu pracy z dzieckiem w przypadku rodzeństwa: [REDACTED]. (w przypadku [REDACTED] – powrót do domu, a [REDACTED] – umieszczenie w rodzinie zastępczej),
- wyznaczenie celu niezgodnego z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej np. M.G. – cel nadrzędny: zapewnienie chłopcu optymalnych warunków do rozwoju,
- niewłaściwe określenie okresu obowiązywania planów pomocy i kart modyfikacyjnych np. ([REDACTED])

- PPD okres obowiązywania planu od 01.05.2016 r. do 5.11.2016 r.,
 - Karta modyfikacyjna Nr 1 do planu z dnia 01.05.2016 r. z dnia 5.11.2016 r. – okres obowiązywania planu do 05.05.2017 r. (bez zmian),
 - Karta modyfikacyjna Nr 2 do planu z dnia 01.05.2016 r. z dnia 05.05.2017 r.- okres obowiązywania do 5.11.2017 r. (bez zmian),
 - Modyfikacja Nr 3 do Planu Pomocy Dziecku z dnia 1 maja 2016 r.- okres obowiązywania planu od 1 listopada 2017 do 30 kwietnia 2018 r.
- Modyfikacje odnoszą się do planu już nieobowiązującego, przy czym Modyfikacja Nr 3 wskazuje, iż jest to zupełnie nowy Plan Pomocy Dziecku z nowymi celami i zadaniami

W ocenie kontrolujących najważniejsze jest sporządzenie PPD na rok i modyfikowanie go po posiedzeniu Zespołu, raz na pół roku. Ponadto w przypadku młodszych wychowanków pomimo, iż cele długoterminowe nie ulegają zmianie to z uwagi na dynamiczny rozwój dziecka, cele i działania krótkoterminowe są zmienne, co powinno mieć odzwierciedlenie w prowadzonych planach.

- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – sporządzany przez psychologa, zawiera informację o przeprowadzonych badaniach oraz spostrzeżenia i obserwacje (uzupełniane w każdym miesiącu) w zakresie zachowania wychowanka.
- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – nie był prowadzony dla każdego wychowanka (np. brak arkusza dla [REDACTED]), w przypadku pozostałych wychowanków wpisy sporadyczne (brak wpisów dot. badań, obserwacji – raz na kilka miesięcy).

Powyższy dokument nie spełnia wszystkich warunków zawartych w § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia (*dla każdego dziecka prowadzi się arkusze badań i obserwacji pedagogicznych*),

- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga z opisem ich przebiegu – dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające planowany zakres oddziaływań, i rodzaj planowanych zajęć. Karta zawiera daty i informacje o przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia.

W przypadku kart udziału w zajęciach prowadzonych pedagoga, wpisy dot. zajęć z wychowankami są sporadyczne i nie stanowią potwierdzenia wyjaśnień złożonych przez pedagoga (Protokół przyjęcia wyjaśnień/oświadczeń z dnia 8 grudnia 2017 r.) dot. ilości i częstotliwości prowadzonych zajęć z dziećmi.

Z informacji ustnych przekazanych przez pedagoga wynika, iż często dodatkowe, nieprzewidziane wydarzenia są przyczyną, iż zaplanowane zajęcia nie odbywają się systematycznie.

Ponadto wskazano na zasadność dokonywania w kartach systematycznie, np. co pół roku oceny efektów prowadzonej pracy z wychowankiem.

12. Prawidłowo prowadzona jest księga ewidencji wychowanków zawierająca imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych, podstawę przyjęcia, dotychczasowe miejsce pobytu dziecka, datę przyjęcia, datę i podstawę skreślenia z listy, adres po opuszczeniu placówki.

13. W placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez dyrektora Placówki, od chwili powołania placówki odbyło się sześć posiedzeń (XI 2016r., I, III, V, VI, X 2017 r.), podczas których omawiano m.in. sytuację rodzinną, zdrowotną, szkolną, prawną, wychowawczą poszczególnych podopiecznych, a także analizowano zasadność ich dalszego pobytu w placówce.

Według oceny osób kontrolujących, powyższe posiedzenia nie spełniały przesłanek art. 136 i 137 ustawy o wspieraniu rodziny z uwagi na skład i zadania zespołu wskazane jednoznacznie w obowiązujących przepisach prawa. Zespół na posiedzeniach najczęściej ograniczał się do omówienia aktualnej sytuacji dziecka, jednak nie zawsze analizował stosowane metody pracy z dzieckiem, nie modyfikował planu pomocy dziecku (posiedzenia Zespołu nie są zbieżne z modyfikacją planów), nie zawsze dokonywał oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej. Ponadto, tylko podczas 2 posiedzeń w Zespołach uczestniczyły wszystkie osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy (poza rodzicami wychowanków).

Z informacji ustnych przekazanych przez Dyrektora placówki wynika, iż na posiedzenia byli zapraszani rodzice dzieci (telefonicznie lub podczas spotkań rodziców z dziećmi na terenie placówki), jednakże żaden z rodziców nie wziął udziału w posiedzeniach Zespołu. Wskazano na zasadność pisemnego powiadamiania rodziców o spotkaniach Zespołu.

Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły oraz formułowane na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które przesyłane są do sądu.

W okresie funkcjonowania placówki (od 1 listopada 2016 r do grudnia 2017 r.) tylko raz zostały przesłane wnioski dot. dalszej zasadności pobytu dzieci w placówce, co jest niezgodne z zapisem art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto zgodnie z zapisami powyższego artykułu, w przypadku wychowanki █████ posiedzenie Zespołu i przesłanie wniosków do sądu powinno odbywać się co 3 miesiące.

W Placówce znajduje się jedno dziecko z uregulowaną sytuacją prawną, które jeszcze przed przybyciem do niej, zgłoszone było do adopcji (w 2013 roku). Kujawsko-Pomorski

Ośrodek Adopcyjny w Toruniu w kwietniu 2017 r. poinformował o cofnięciu kwalifikacji, z uwagi na brak zgody małoletniego, a także brakiem kandydatów do przysposobienia. Dane chłopca zostały wycofane z Wojewódzkiego Banku Danych i Centralnego Banku Danych.

Aktualnie Placówka nie realizuje obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, z uwagi na brak takich dzieci w placówce.

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami (spotkanie z każdym dzieckiem oddzielnie) w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący, specjaliści z placówki oraz wolontariusze w zakresie języka angielskiego i niemieckiego.

Dzieci uczestniczą w placówce w zajęciach plastycznych, kulinarnych oraz sportowo-edukacyjnych, które są organizowane w ramach pracy wychowawców.

W roku 2016 - 3 wychowanków korzystało z zajęć na lodowisku w ramach czasu wolnego. Natomiast w 2017 roku 5 dzieci z zajęć sportowych (zumba, łyżwy), 4 wychowanków z zajęć muzycznych, 3 z tanecznych oraz 3 uczęszcza do Szkołki piłki nożnej „Niedźwiadki”. Ponadto 1 wychowanek jest ministrantem i codziennie uczestniczy w nabożeństwach i uroczystościach kościelnych.

- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – organizowane są wspólne wyjścia do kina, na basen, lodowisko, do ogrodu botanicznego, wyjazdy nad jezioro, rejsy statkiem po Wiśle.

Placówka wykazuje duże zaangażowanie w pozyskiwanie środków pozabudżetowych z przeznaczeniem na wypoczynek dla wychowanków. Dzięki funduszom od sponsorów dzieci w czasie wakacji dzieci wyjeżdżały nad morze do Darłówka, Białego Dunajca oraz do Szwecji. W czasie ferii zimowych dzieci wyjeżdżały na obóz narciarski do Białego Dunajca.

Ponadto tradycją placówki jest coroczne kolędowanie wychowanków, które z jednej strony integruje dzieci z mieszkańcami Torunia, a z drugiej umożliwia pozyskanie dodatków środków finansowych, które są wykorzystywane m.in. podczas wspólnych wyjazdów.

Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach oraz imprezach okazjonalnych m.in.: przyjęciach z okazji I Komunii Św., urodzinach wychowanków, Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkanocy.

- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy – w ocenie dzieci – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. W regulaminie wewnętrznym placówki zawarte są zasady dotyczące ochrony przed poniżaniem i wyśmiewaniem.
- W placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków, problemy dzieci omawiane są na bieżąco. Każdy wychowanek ma prawo i posiada wiedzę o tym, że może wyrażać opinię w sprawach, które go dotyczą, może korzystać z pomocy i rady psycholog, pedagoga, wychowawców, a na własną prośbę z pomocy innych specjalistów.

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 5 wychowawców, 2 opiekunki dziecięce, pomoc opiekuna oraz specjaliści – pedagog, psycholog. Jeden z wychowawców [REDAKTOR] nie spełnia wymogów określonych w art. 98 ust. 1 ww. ustawy w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku wychowawcy, osoba posiadająca wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku powinna mieć wykształcenie uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie lub resocjalizacji. Ww. pracownik posiada uzupełnienie wykształcenia – kursem oligofrenopedagogiki. Pozostali pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z ww. wymogami.

Oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny zostały uzupełnione w aktach osobowych osób pracujących z dziećmi w trakcie kontroli.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych - 12.
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji: 10 wychowanków.
- Skreślonych z ewidencji w 2017 r. - 5 wychowanków, przyjętych w 2017 r. – 5.
- Stan na dzień kontroli tj.: 04.12.2017 r. – 8
- Liczba sierot - 0.
- Liczba półsierot – 3.
- Liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną – 1.
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 0.
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 0.
- Ucieczki z placówki:
 - Od roku 2016 do chwili obecnej 1 wychowanek przebywa na ucieczce. Przyczyną ucieczki potrzeba pozostania poza kontrolą dorosłych i decydowaniu o sobie.
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW - 0, MOS – 1.

Ponadto w okresie objętym kontrolą w placówce przebywała niepełnoletnia wychowanica ([REDAKTOR]) wraz ze swoim dzieckiem. Pomimo zapewnienia wychowawcy pomocy, udzielenia wsparcia pedagogicznego i psychologicznego, wychowanica po osiągnięciu pełnoletności opuściła placówkę, pozostawiając w niej córkę.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami.¹

Stwierdzone uchybienia dotyczą realizacji merytorycznych zadań w obszarze działalności Placówki.

Po zrealizowaniu poniższych zaleceń, Placówka będzie wykonywać obowiązujące zadania w odpowiednim zakresie. Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest Dyrektor POW p. Anna Czeżko-Durlak.

W związku z powyższym zaleca się doprowadzenie do:

- prawidłowego ustalania planów pomocy dziecku i modyfikacji, z uwzględnieniem uwag zawartych w wystąpieniu – termin realizacji na bieżąco,

¹ Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen (na podstawie zarządzenia Nr 446/2016 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 30.12.2016 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli): pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności). Za uchybienie uznaje odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań.

- rzetelnego prowadzenia kart pobytu - termin realizacji na bieżąco,
- rzetelnego prowadzenia kart udziału w zajęciach - termin realizacji na bieżąco,
- zapewnienia wychowankom systematycznego wsparcia pedagogicznego - termin realizacji na bieżąco,
- prawidłowego prowadzenia arkusza badań i obserwacji pedagogicznych dla każdego wychowanka - termin realizacji na bieżąco,
- uporządkowania organizacji Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz przesyłanie do sądu wniosków dot. zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce (zgodnie z art. 138 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej) w obowiązujących terminach – termin realizacji na bieżąco,
- uzupełnienia wykształcenia przez pracownika ██████████, zgodnie z zapisami art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem **1/2017** w dniach 4, 5, 8 oraz 13 grudnia 2017r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art.198 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny: *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.*

(podpis i pieczęć Wojewody)